

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İSTANBUL VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Usul Grup Müdürlüğü

Sayı : 11395140-105[229-2012/VUK-1- . . .]--1170

02/08/2013

Konu : Nakliyat Ambarlarından Acentaya sevk
edilen yükler için düzenlenen toplu taşıma
irsaliyelerinin faturalandırılması.

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda; Ulaştırma Bakanlığı'nın vermiş olduğu N2 ruhsatına istinaden şehiriçi ve şehirlerarası nakliyat ambarı işletmeciliği işi ile iştigal ettiğiniz, 01/01/2012 tarihinde ... Vergi Dairesinin ... vergi kimlik numaralı mükellefi ... ile acentelik sözleşmesi yaptığınız, şehirlerarası nakliyat faaliyetleri çerçevesinde merkezden şube ya da acentelere mal sevkiyatı yapıldığı esnada toplu taşıma irsaliyesi düzenlenerek iki şekilde ödeme kabul ettiğiniz, peşin ödeme şeklinin geçerli olduğu hallerde tahsilat ve faturalandırmanın şirketiniz tarafından yapılacağı, ancak havale (karşı taraf ödemeli) yönteminin geçerli olduğu durumda ise tahsilatın şirketiniz tarafından değil acente tarafından yapıldığı belirtilerek, merkezden acentenize sevk ettiğiniz yükler için düzenlenen toplu taşıma irsaliyelerinin faturalandırılmasının nasıl olacağı, acentenin nihai müşteriye yasal süresi içinde fatura düzenlemesinin ve acente komisyonu dışında kalan nakliye hizmet bedelinizin şirketinizce acenteye faturalandırılması hususlarında takip edilecek yasal yolların ne olduğu hakkında Başkanlığımız görüşü sorulmaktadır.

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 229 uncu maddesinde faturanın satılan emtia veya yapılan iş karşılığında müşterinin borçlandığı meblağı göstermek üzere emtiayı satan veya işi yapan tüccar tarafından müşteriye verilen ticari vesika olduğu hükmü yer almaktadır.

Anılan Kanunun 231/5 inci maddesinde ise faturanın, malın teslimi veya hizmetin yapıldığı tarihten itibaren azamî yedi gün içinde düzenleneceği, bu süre içerisinde düzenlenmeyen faturaların hiç düzenlenmemiş sayılacağı hükmü bulunmaktadır.

Aynı Kanunun 240 ıncı maddesinin (A) fıkrasında da, ücret karşılığında eşya nakleden bütün gerçek ve tüzel kişilerin naklettikleri eşya için, 209 uncu maddede yazılı bilgilerle, sürücünün ad ve soyadı ve aracın plaka numarasını ihtiva eden ve seri ve sıra numarası dahilinde teselsül eden irsaliye kullanmak zorunda oldukları, bu irsaliyenin bir nüshasının eşyayı taşıtırana, bir nüshasının eşyayı taşıyan aracın sürücüsüne veya kaptanına verileceği ve bir nüshasının da taşımayı yapan nezdinde saklanacağı, bu bent hükmünün nakliye komisyoncuları ile acenteleri de kapsayacağı hükmüne yer verilmiştir.

Diğer taraftan, 173 sıra numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin "C- Belge Düzenine İlişkin Olarak Uygulamada Ortaya Çıkan Tereddüt Konusu Hususlarla İlgili Açıklamalar ve Yeni Düzenlemeler" başlıklı bölümünün 3 üncü fıkrasında belirtildiği üzere satılan malın alıcıya teslim edilmek üzere satıcı tarafından taşındığı veya taşıtırıldığı hallerde satıcının, teslim edilen malın alıcı tarafından taşınması veya taşıtırılması halinde alıcının sevk irsaliyesi, ücret karşılığında eşya taşıyanların ise taşıma irsaliyesi düzenleme mecburiyeti bulunmaktadır. Bu itibarla, mal sevkiyatı yapanların veya yaptıranların sevk irsaliyesi, ücret karşılığında mal taşıyanların ise taşıma irsaliyesi düzenlemeleri gerekmektedir.

Söz konusu Genel Tebliğin (C-7) bölümünde ise; "...

Nakliyat ambarlarında malın ambara girişi ile sevki arasında zaman farkının bulunduğu ve birden fazla kişinin mallarının bir arabayla taşımasının söz konusu olduğu durumlarda nakliyat ambarlarının malın ambara girişi sırasında aşağıdaki belgeyi düzenlemeleri uygun görölmüştür.

Nakliyat ambarları, daha sonra nakledilmek üzere ambara teslim edilen mallar için ... üç nüsha ambar tesellüm fişi düzenleyeceklerdir. Bu şekilde fiş düzenlenmesi halinde fişin bir nüshası malı taşıttırana, bir nüshası malı taşıyan aracın sürücüsüne verilir ve bir nüshası da nakliyat ambarlarında saklanır. Fişin taşıttıran nezdinde kalan nüshası taşıma irsaliyesi örneğı yerine geçer.

...

Buna göre, ambar tesellüm fişiyle ambara tevdi edilen mallardan birden fazla kişiye ait olanların tek bir taşıt veya birden fazla taşıtta taşınması suretiyle ambarlardan çıkışı sırasında malların taşınan şahısların ve alıcılarının ad ve soyadları ayrı ayrı sütunlarda gösterilen ve taşıma irsaliyesinde bulunması zorunlu olan diğeri bilgileri de ihtiva eden liste şeklinde düzenlenecek bir taşıma irsaliyesi kullanılacaktır. Ayrıca, liste şeklinde düzenlenecek taşıma irsaliyesine tesellüm fişlerinin bir örneğı ile, malı taşınan tarafından düzenlenen sevk irsaliyesinin de eklenmesi zorunludur.

Bir taşıtla sadece bir kişiye ait malın ambar girişi yapılmadan taşınması halinde ise ambar tesellüm fişi düzenlenmesine gerek bulunmayıp, Vergi Usul Kanununun 240 ıncı maddesi uyarınca sadece taşıma irsaliyesi ve malı taşınan veya malı taşıttıran tarafından sevk irsaliyesi düzenlenmesi gerekir.

..."

açıklamasına yer verilmiştir.

Buna göre;

- Daha sonra nakledilmek üzere şirketinize teslim edilen mallar için ambar tesellüm fişi, malların müşterilere sevki için ambardan çıkışı sırasında ise taşıma irsaliyesi,

- Verilen nakliye hizmeti için ödemenin şirketinize ya da şirketiniz adına acentenize yapılp yapılmadığına bakılmaksızın müşteri adına fatura,

- Nakliye hizmetinin tamamının veya bir kısmının acenteye yaptırılması halinde, acentenin bu hizmet için şirketiniz adına nakliye/komisyon bedeli adı altında hizmet faturası,

düzenlenmesi gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özalgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.